

<https://doi.org/10.31516/2410-5333.066.12>¹

УДК 378.091.39:02

Т. М. Білушчак

кандидат історичних наук, доцент, кафедра соціальних комунікацій та інформаційної діяльності, Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів, Україна

tetiana.m.bilushchak@lpnu.ua

<https://orcid.org/0000-0001-5308-1674>

ВИКОРИСТАННЯ КЕЙС-МЕТОДУ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПРИКЛАДНА ІНФОРМАТИКА» ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ІНФОРМАЦІЙНА, БІБЛІОТЕЧНА ТА АРХІВНА СПРАВА»

У статті розглядається використання кейс-методу під час викладання дисципліни «Прикладна інформатика» для студентів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» як один із засобів для підтримання інтерактивного навчання й інтеграції здобутих знань і набутих навичок з використання інструментів крос-платформового офісного пакета LibreOffice при підготовці фахівців документно-інформаційної сфери.

Запропоновано методіку використання кейс-методу у викладанні дисципліни «Прикладна інформатика» та принципи, які забезпечують інтеграцію теоретичних знань із практичною підготовкою студентів. Наведено один із прикладів розробленого кейсу. Зокрема, для визначення сприяння формуванню практичних навичок і професійних компетентностей студентів у процесі застосування кейс-методу під час вивчення дисципліни «Прикладна інформатика» здійснено порівняльну характеристику основних відмінностей між кейс-методом і лабораторними завданнями.

Ключові слова: кейс-метод, метод ситуаційних вправ, інтерактивний метод, прикладна інформатика, крос-платформовий офісний пакет, LibreOffice, інформаційний фахівець, документно-інформаційна сфера, інформаційні технології.

T. Bilushchak

Candidate of Historical Sciences, Associate Professor, Department of Social Communications and Information Activity, Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine

THE USE OF THE CASE METHOD IN TEACHING THE DISCIPLINE “APPLIED INFORMATICS” FOR STUDENTS MAJORING IN INFORMATION, LIBRARY AND ARCHIVAL AFFAIRS

The relevance of the topic. Proficiency in modern office suites is an important component of the professional training of information students, as these tools are actively used to create, edit and manage documents in the digital environment. In particular, the use of the cross-platform office suite LibreOffice allows for the flexibility and availability of software for different operating systems, which is especially important in the context of digitalization and the diversity of technical platforms. The introduction of the case method into the learning process promotes the integration of practical

¹ This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.

methods, allowing students to solve real-world problems that simulate professional activities and develop critical thinking and information analysis skills.

The purpose of the article is to highlight the features of using the case method in teaching the discipline “Applied Informatics” to students of the first (bachelor’s) level of education in the specialty 029 “Information, Library, and Archival Affairs” under the educational-professional program “Social Communications and Information Activity”.

The methodology. The study applies a comprehensive approach to evaluating the effectiveness of the case method. The methods of modelling learning situations, which allows creating realistic professional tasks for students, and analyzing the results of student work aimed at assessing the acquisition of theoretical knowledge and the formation of practical skills are used.

The scientific novelty is to study and summarize the experience of using the case method for teaching the discipline “Applied Informatics”, which includes modelling professional situations in the educational process. This allows us to assess the effectiveness of using the cross-platform office suite LibreOffice in the educational environment, integrating practical teaching methods to develop students’ key professional competencies. The results of the study reveal the possibilities of adapting the case method to the needs of modern specialists in the field of information, library and archival affairs, in particular in the context of mastering the information technologies necessary for working with documents and information management.

The practical significance. The data obtained can be used to improve the methods of using the cross-platform office suite LibreOffice in educational institutions, providing effective training in working with electronic documents.

Conclusions. Due to its interactivity and practical orientation, the case method stimulates active learning, independent search for information and development of a creative approach to performing tasks, which are important components of professional development.

Keywords: *case method, method of situational exercises, interactive method, applied informatics, cross-platform office suite, LibreOffice, information specialist, document and information field, information technologies.*

Актуальність теми дослідження. Інформатизація суспільства сприяє застосуванню в різних сферах діяльності сучасних інформаційних технологій та програмного забезпечення, що особливо актуально в контексті здійснення підготовки фахівців за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Сучасний ринок праці потребує від випускників не лише володіння базовими інформаційними технологіями, а й застосування практичного мислення та творчого підходу до вирішення поставлених завдань, і така тенденція актуалізує додаткові виклики перед навчальним процесом закладів вищої освіти. У зв’язку із цим зростає потреба в інтеграції інтерактивних методів навчання, які дозволяють студентам не лише опанувати базові функції програмного забезпечення, а й ефективно використовувати його в професійному середовищі.

Постановка проблеми. Традиційні методи викладання інформатики часто орієнтовані на репродуктивне засвоєння матеріалу, однак з інтенсивним розвитком освітніх технологій за останній час серед інтерактивних

форм навчання особливо популярність отримав метод ситуаційних вправ, або кейс-метод. Використання кейс-методу дозволяє інтегрувати теорію з практикою і дозволяє студентам застосовувати свої вміння до реальних ситуацій, що допомагає краще зрозуміти, як ці знання використовуються в професійній діяльності. Розробка таких кейсів особливо важлива для студентів спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», де знання офісних програм є важливими для виконання завдань з організації електронного документообігу, інформаційного аналізу та обробки даних.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У контексті формування професійної компетентності фахівців з документно-інформаційної діяльності дослідженням застосування кейс-методу в навчальному процесі займалися: Г. Єрмолаєва (2018), Л. Настенко і З. Свердлик (2017), А. Сидоренко (2018) та І. Демешко (2016). У науковій розвідці Н. Кушнарєнко та А. Соляник (2022) проаналізовано перспективи упровадження цифрових та інноваційних освітніх технологій, а також інтерактивних методів і форм навчання. Автори підкреслюють їхню ефективність у формуванні ключових компетенцій фахівців інформаційної, бібліотечної та архівної справи, акцентуючи на важливості розвитку інтелектуальних, креативних та висококваліфікованих спеціалістів, які відповідають сучасним вимогам галузі (там само). Також особливо цінними в напрямі наших досліджень є вивчення зарубіжного досвіду, зокрема слід згадати розвідку G. Abildinova, T. Sembayev, K. Mukhtarkyzy (2024). Стаття присвячена сприйняттю студентами ефективності активних методів навчання, основаних на кейс-методі, командному навчанні, проблемному навчанні та цифрових технологіях з курсу інформатики (там само).

Мета статті — висвітлити особливості використання кейс-методу у викладанні дисципліни «Прикладна інформатика» для студентів першого (бакалаврського) освітнього рівня спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» освітньо-професійної програми «Соціальні комунікації та інформаційна діяльність».

Виклад основного матеріалу дослідження. Одним з ефективних інструментів сучасної професійної підготовки є *кейс-метод, або метод ситуаційних вправ*, який сприяє розвитку здатності вирішувати складні нестандартні завдання, аналізувати обставини з критичної точки зору та ухвалювати обґрунтовані рішення, зважаючи на специфіку ситуації. Суть методу полягає у використанні конкретних випадків (ситуацій, історій, текстів яких називають «кейсом») для спільного аналізу, обговорення або вироблення рішень студентами з певного розділу навчання дисципліни (Єрмолаєва, 2018).

Існує декілька класифікацій кейсів залежно від різних критеріїв. Ми ж розглянемо типологію кейсів, яку пропонує Європейський кейс-центр (European Case Clearing House):

- кейси-випадки — це короткі за описом кейси, що використовуються для демонстрації конкретних понять;
- кейси-вправи — це кейси для застосування аналітичних методів на практиці;
- кейси-приклади — передбачають аналіз причинно-наслідкових зв'язків у ситуації;
- кейси-рішення — потребують розробки обґрунтованих рішень, це великі кейси;
- комплексні кейси — описують складні ситуації, навчають означувати головне та шукати спосіб вирішення проблемної ситуації;
- допоміжні кейси — використовуються для пошуку рішень в інших кейсах (Харламова, 2024).

Кейс-метод орієнтований на самостійну, індивідуальну й групову діяльність студентів, під час якої вони розвивають комунікативні вміння та здатність до аналізу складних ситуацій. Такий підхід особливо ефективний у дисциплінах, що мають практичну спрямованість, зокрема в галузі інформаційних технологій.

У контексті дисципліни «Прикладна інформатика» кейс-метод може слугувати ефективним інструментом для формування професійних компетентностей, зокрема умінь використовувати різні прикладні програмні засоби. Це є важливою умовою інформаційної підготовки майбутніх фахівців за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», що сприяє їх конкурентоспроможності на сучасному ринку праці.

Використання відкритих стандартів в інформаційних технологіях є однією з основних світових тенденцій розвитку інформаційного суспільства. Таким чином, перехід від пропрієтарного програмного забезпечення до вільного програмного забезпечення та його застосування в документно-інформаційній сфері є актуальною та перспективною сучасною тенденцією. Одним із найпопулярніших та найбільш використовуваних є вільний та крос-платформовий офісний пакет LibreOffice.

Після успішного пілотного проекту у квітні 2024 р. міністр цифровізації Шлезвіг-Гольштейну (Німеччина) Д. Шрьодтер оголосив про рішення запровадити програмне забезпечення з відкритим кодом LibreOffice як стандартне офісне рішення для всіх урядових комп'ютерів. Такий перехід передбачає створення цифрового суверенного ІТ-середовища для близько 30 000 працівників державної адміністрації, забезпечуючи незалежність від комерційного програмного забезпечення та сприяючи підвищенню ІТ-безпеки, економічній ефективності, захисту даних і безперебійній співпраці

між різними системами (*Der Ministerpräsident — Staatskanzlei*, 2024). Як значає “The Document Foundation”, організація, що підтримує LibreOffice: «Термін “цифровий суверенітет” тут дуже важливий. Якщо державна адміністрація використовує пропріетарне, закрите програмне забезпечення, яке не можна вивчати або змінювати, то надзвичайно складно дізнатися, що відбувається з даними користувачів» (Saunders, 2024).

«Як держава, ми несемо велику відповідальність перед нашими громадянами та компаніями за безпеку їхніх даних», — підкреслює міністр цифровізації Шлезвіг-Гольштейну Дірк Шрьодтер. «Ми повинні гарантувати, що ми завжди контролюємо ІТ-рішення, які використовуємо, і що ми можемо діяти незалежно як держава» (*Der Ministerpräsident — Staatskanzlei*, 2024).

Таке рішення було прийнято після висновку Європейського нагляду за захистом даних (European Data Protection Supervisor, EDPS), що використання Європейською комісією пакету програмного забезпечення «Microsoft 365» порушує правила Європейського Союзу щодо конфіденційності (Saunders, 2024).

Навчальна дисципліна «Прикладна інформатика» викладається на 1 курсі для студентів першого (бакалаврського) освітнього рівня спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» освітньо-професійної програми «Соціальні комунікації та інформаційна діяльність» у Національному університеті «Львівська політехніка» на кафедрі соціальних комунікацій та інформаційної діяльності. В основу побудови змісту та організації процесу навчання в межах дисципліни «Прикладна інформатика» покладено компетентнісний підхід (Семко, 2018), відповідно до якого кінцевим результатом навчання є сформовані на основі здобутих знань, вмінь і набутих навичок здатність фахівця застосовувати інформаційні та комп’ютерні технології для задоволення власних індивідуальних потреб і вирішення суспільно-значущих, зокрема професійних, завдань у певній предметній галузі.

Важливою умовою упровадження компетентнісного підходу на заняттях «Прикладна інформатика» є організація навчання на основі засобів навчання, сучасних технологій навчання у вищій школі й методів, які допомагають у формуванні інформаційно-комунікаційної компетентності студентів.

Для формування у студентів навичок успішного застосування кросплатформового офісного пакету LibreOffice використовується пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний, який полягає в тому, що студент здобуває знання на лекції за допомогою мультимедійних презентацій та роботою над електронним навчальним посібником, розміщеним (Білушак, 2022) у віртуальному навчальному середовищі (ВНС) з текстовим та зображальним поясненням.

Для закріплення теоретичного матеріалу та набуття практичних навичок і вмінь використання технології обробки текстових документів у середовищі LibreOffice Writer і технології обробки табличної інформації в середовищі LibreOffice Calc застосовується репродуктивний метод, який полягає в тому, що на основі розроблених методичних вказівок до лабораторних робіт організовується діяльність студентів алгоритмічного спрямування за кількаразовим відтворенням засвоєваних знань, виконання завдань за інструкціями, правилами в аналогічних, подібних продемонстрованих зразком ситуаціях.

З метою закріплення своїх вмінь та навичок, поглиблення набутих студентами за час навчання з дисципліни «Прикладна інформатика», та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання використовується робота над кейсом.

Ситуаційні вправи розроблено для двох розділів тем дисципліни, а саме «Використання технології обробки текстових документів у середовищі LibreOffice Writer» і «Використання технології обробки табличної інформації у середовищі LibreOffice Calc та проведення опрацювання інформації за допомогою табличної бази даних» (Білушак, 2022). Ситуаційні вправи застосовуються після виконання всіх лабораторних робіт з певного розділу дисципліни як засіб перевірки інтегрованого розуміння студентами вивченого матеріалу, закріплення практичних навичок і демонстрації здатності застосовувати знання в умовах, максимально наближених до реальних професійних ситуацій. Вони сприяють розвитку аналітичного мислення, вміння працювати індивідуально чи в команді та приймати оптимальні рішення на основі отриманих результатів лабораторних занять. Розглянемо один із прикладів кейсу, який належить за своїм типом до кейс-рішення.

Тема: Компетентний фахівець: оптимізація текстових процесів у LibreOffice Writer.

Опис ситуації: Ви працюєте в публічній бібліотеці, яка планує організувати конференцію на тему «Диджиталізація бібліотечних та архівних фондів». У межах конференції буде презентовано найкращі практики цифровізації, розглянуто виклики роботи з електронними каталогами та проведено обговорення нових технологій в архівній справі.

На останньому засіданні оргкомітету конференції було ухвалено рішення щодо проведення заходу в стислі терміни, у зв'язку із чим підготовка пакета документів стала терміновим завданням. Тема конференції «Диджиталізація бібліотечних та архівних фондів» визначена, але чіткі вимоги до змісту, структури та оформлення документів ще перебувають на стадії обговорення. Ви не маєте готових шаблонів чи інструкцій для таких заходів. Ситуація ускладнюється необхідністю забезпечити професійний

рівень підготовки документів за умов постійно змінюваних обставин. Вам, як інформаційному фахівцеві, доручено підготувати пакет документів для заходу, використовуючи офісний пакет LibreOffice Writer.

Завдання:

1. Розробити шаблон оформлення тез для участі в конференції.
2. Створити програму конференції.
3. Підготувати сертифікати для учасників.

Очікувані результати:

1. Сформулювати вимоги до оформлення тез для конференції: описати правила форматування тексту та створити власні стилі (використовуючи інструмент «Стилі», користувач шаблону застосовує відповідні властивості стилю до обраного розділу, тексту чи абзацу).
2. Використовуючи таблиці, створити програму конференції, де будуть зазначені: час початку / завершення кожного виступу; імена доповідачів та назви їхніх презентацій; локації для кожної секції (зали).
Форматування таблиці та використання функції створення змісту для полегшення навігації в програмі конференції для електронного варіанта документа.
3. Створити макет сертифіката.

Маючи базу даних учасників конференції, створити сертифікати для доповідачів за допомогою функції злиття документів.

Додаткові питання для аналізу:

1. Як організувати роботу з великими обсягами текстових даних у стислі терміни?
2. Які інструменти LibreOffice Writer допоможуть автоматизувати підготовку документів?
3. Як забезпечити узгодженість стилю та структури документів?

Цей кейс допоможе студентам ухвалювати рішення в непередбачуваних умовах, ефективно використовувати інструменти LibreOffice Writer та вирішувати неструктуровані завдання в реальному робочому середовищі.

Застосування кейс-методу під час викладання дисципліни «Прикладна інформатика» як інструменту професійно-орієнтованого навчання є складним процесом, що мало піддається алгоритмічному опису. Проте, спираючись на працю І. Леонтєвої (2019), опишемо методика роботи із запропонованим вище кейсом, адаптувавши до специфіки дисципліни «Прикладна інформатика» для студентів спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», структурувавши роботу в чотири етапи:

І. Підготовчий етап. Викладач проводить аналіз робочої програми навчальної дисципліни, де визначає теми дисципліни «Прикладна інформатика», які можна вибрати для роботи з кейс-методом. Також на цьому етапі

важливе формулювання цілей і завдань для ситуаційної вправи з урахуванням професійних потреб студентів спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» в середовищі LibreOffice.

II. Етап упровадження полягає в організації виконання кейсу, що передбачає надання студентам опису ситуації й завдання, попереднє обговорення ситуації та розподіл учасників на індивідуальні або групові команди.

III. Етап аналізу та оцінювання. Відбувається аналіз якості виконаних завдань (серед головних критеріїв аналізу: функціональність — враховується, наскільки продукт зручний у використанні для кінцевого користувача; точність результатів — зіставляється кінцевий результат із заданими цілями та вимогами) та оцінюється раціональність використання функцій LibreOffice.

IV. Рефлексія та обговорення. Викладач обговорює рішення, запропоновані студентами, аналізуються їхні сильні сторони та недоліки. Крім того, збираються відгуки студентів про процес виконання кейсу.

Варто також наголосити, що в межах дисципліни «Прикладна інформатика» кейс-метод використовується не лише як метод вирішення заданих завдань з інформатики, а і як засіб інтеграції здобутих знань та набутих навичок до практичного застосування в професійній діяльності з використання інструментів офісного пакета LibreOffice. Для визначення основних відмінностей між кейс-методом та лабораторними завданнями здійснено порівняльну характеристику за запропонованими критеріями. Отримані результати дозволять виявити специфіку кожного підходу, оцінити їхні переваги та недоліки в освітньому процесі, а також визначити, як вони сприяють формуванню практичних навичок та професійних компетентностей студентів (див. Таб. 1).

Таблиця 1.

Основні відмінності між кейс-методом та лабораторними завданнями

Критерій	Кейс-метод	Лабораторні завдання
Мета	Виробити вміння вирішувати реальні, комплексні, неструктуровані проблеми.	Освоєння специфічних технічних навичок і засвоєння алгоритмів.
Структура завдання	Відкрита, допускає кілька підходів до вирішення.	Чітко структурована, має конкретні інструкції.
Контекст	Оснований на реальних професійних або життєвих ситуаціях.	Зосереджений на технічних аспектах і вузькопрофільних завданнях.
Підхід до виконання	Групова або індивідуальна робота з акцентом на аналіз і синтез даних.	Індивідуальне виконання за чітко визначеним планом.

Критерій	Кейс-метод	Лабораторні завдання
Результат	Можливість представлення обґрунтованих рішень і рекомендацій.	Отримання точного технічного результату.
Роль викладача	Фасилітатор, який спрямовує обговорення й аналіз кейсу.	Наставник-консультант, який надає чіткі вказівки та контролює виконання.
Гнучкість	Велика свобода у виборі методів вирішення проблеми.	Обмежена чіткими алгоритмами виконання завдань.
Форма представлення	Аналіз і презентація результатів, звіт або доповідь.	Звіт до лабораторної роботи.
Оцінювання	Враховує оригінальність, обґрунтованість і презентацію рішення.	Оцінює правильність виконання і точність результату.
Розвиток компетенцій	Формування критичного мислення, комунікації, роботи в команді.	Реалізація умінь та формування технічних і практичних навичок.

Таким чином, можна підсумувати, що обидві форми навчального заняття спрямовані на підвищення практичності навчання, однак кейс-метод фокусується на комплексних ситуаціях та ухваленні рішень, тоді як лабораторні завдання більше орієнтовані на точне виконання інструкцій і розвиток технічних навичок.

Також варто зазначити, що в межах дисципліни «Прикладна інформатика» було впроваджено немало інтерактивних методів навчання. Зокрема, у 2021–2022 навчальному році в освітньому процесі було реалізовано міждисциплінарну інтегровану лабораторну роботу. Для цієї роботи були обрані дисципліни: «Термінологія інформаційної справи», «Стандартизація бібліотечної та архівної справи», «Прикладна інформатика» та «Інноваційна діяльність бібліотек та архівів». Їх інтеграція відповідала структурно-логічній схемі підготовки студентів за освітньою програмою «Соціальні комунікації та інформаційна діяльність» спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» (Комова та ін., 2024). Такий підхід забезпечив синергетичний ефект, дозволяючи студентам опанувати комплекс практичних навичок і поглибити міждисциплінарні знання, необхідні для професійної діяльності.

Для ефективного впровадження кейс-методу в навчання дисципліни «Прикладна інформатика» з акцентом на використання крос-платформового офісного пакета LibreOffice сформульовано кілька ключових принципів, які забезпечують інтеграцію теоретичних знань із практичною підготовкою студентів:

- *Принцип практичної спрямованості* передбачає, що для формування у студентів необхідних навичок і вмінь роботи з крос-платформовим офісним пакетом LibreOffice важливо продемонструвати практичну цінність цього матеріалу. Студенти повинні розуміти, як використання офісного пакета LibreOffice сприяє вирішенню професійних чи повсякденних завдань;
- *Принцип розвитку професійних компетентностей* полягає у формуванні ключових навичок опрацювання інформації шляхом використання текстових, табличних і графічних методів у середовищі LibreOffice. Ці вміння є базовими для ефективної інформаційної діяльності в установах соціальної пам'яті, таких як бібліотеки та архіви і відповідають сучасним вимогам інформаційного середовища;
- *Принцип інтерактивності* полягає у використанні кейс-методу, що передбачає активне використання студентами цифрових інструментів, таких як створення QR-кодів, перехресних посилань і гіперпосилань у середовищі LibreOffice (Writer, Calc тощо). Цей метод дозволяє добре засвоювати функції програмного забезпечення, упроваджувати інтерактивні підходи в практичну діяльність та на цій основі створювати сучасні документи з розширеним функціоналом;
- *Принцип системного підходу* полягає в тому, що кейси розробляються таким чином, що охоплюють декілька аспектів роботи з офісним пакетом одночасно (наприклад, об'єднання роботи текстового редактора Writer та електронних таблиць Calc);
- *Принцип контекстності*. Цей принцип орієнтований на те, щоб створені кейси були максимально наближені до реальних або змодельованих професійних ситуацій. Це дозволяє студентам зрозуміти практичну цінність використання офісного пакета LibreOffice у вирішенні завдань, які можуть виникати в роботі з документами, табличної бази даних в інформаційній сфері;
- *Принцип оцінювання ефективності* базується на обов'язковому завершенні кожного кейсу підсумковим аналізом виконаних завдань. При такому підході не лише є змога перевірити знання студентів, а й відслідкувати, наскільки добре вони можуть застосовувати набуті знання в практичних умовах.

Застосування цих принципів забезпечить комплексне опанування навичок роботи з LibreOffice, а також розвиток професійних компетенцій студентів.

Висновки. Використання кейс-методу, або методу ситуаційних вправ під час викладання дисципліни «Прикладна інформатика» для студентів спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» є ефективним

інструментом для перевірки набутих вмій та знань при вивченні матеріалу. Цей підхід дозволяє студентам не лише опанувати основні навички роботи з офісним пакетом, таким як LibreOffice, а й зрозуміти його практичне застосування для аналізу даних та організації інформаційних процесів. Це формує в студентів здатність ефективно використовувати інформаційні технології для вирішення складних професійних завдань. У межах дисципліни «Прикладна інформатика» метод ситуаційних вправ сприяє розвитку аналітичного мислення, уміння вирішувати неструктуровані завдання, досягати поставлених завдань за допомогою командної роботи чи індивідуально й ухвалювати оптимальні рішення на основі отриманих результатів на лекційних та лабораторних заняттях.

Зазначено, що нині вміння оптимізувати роботу з документами, що надає змогу скорочувати час на їх складання, опрацювання текстової та табличної інформації, є домінуючим для майбутніх фахівців у галузі документно-інформаційної діяльності, особливо в розрізі розвитку інформаційного суспільства із застосуванням відкритих стандартів в інформаційних технологіях. Таким чином, навчальна дисципліна «Прикладна інформатика», спрямована на формування в студентів теоретичних знань та практичних навичок в організації електронного робочого простору працівника засобами вільного та крос-платформового офісного пакету LibreOffice, є своєчасною та актуальною.

Здійснено характеристику між кейс-методом та лабораторними завданнями із запропонованих критеріїв, встановлено, що обидві форми навчального заняття спрямовані на підвищення практичності навчання, однак кейс-метод фокусується на комплексних ситуаціях і ухваленні рішень, тоді як лабораторні завдання більше орієнтовані на точне виконання інструкцій і розвиток технічних навичок.

Запропоновано методіку використання кейс-методу у викладанні дисципліни «Прикладна інформатика» та принципи, які забезпечують інтеграцію теоретичних знань із практичною підготовкою студентів.

Перспективи подальших досліджень. У подальшому у цьому напрямі планується дослідження інтеграції кейс-методу з дисципліни «Прикладна інформатика» у ВНС, що функціонує на платформі Moodle Львівської політехніки.

ВНС на платформі Moodle підтримує адаптивне навчання, що дозволяє налаштовувати кейси під рівень підготовки кожного студента. Дослідження може зосередитися на такому аспекті, як аналіз ефективності персоналізованих кейсів.

Список посилань

- Білушак, Т. М. (2022). *Прикладна інформатика*. Растр-7.
- Демешко, І. (2016). Застосування інноваційної методики в курсі «Інформаційно-аналітична діяльність». *Наукові записки КДПУ. Серія: Педагогічні науки*, 147, 57–62. <https://dspace.cusu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a4bf53ba-3cc8-41d3-9041-7795dd0b1f06/content>
- Єрмолаєва, Г. А. (2018). Використання кейс-методу в навчанні майбутніх фахівців з інформаційної діяльності. *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*, 1 (33), 179–183. http://www.zhu.edu.ua/journal_cpu/index.php/der_sc/article/viewFile/629/593
- Комова, М. В., Мина, Ж. В., Білушак, Т. М., & Петрушка, А. І. (2022). Міждисциплінарна інтеграція як елемент управління якістю освіти. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*, 2, 93–100. <https://doi.org/10.32461/2409-9805.2.2022.263979>
- Кушнарченко, Н., & Соляник, А. (2022). Студентоцентризований підхід у підготовці фахівців документознавчого профілю. *Вісник Книжкової палати*, 10, 32–43. [https://doi.org/10.36273/2076-9555.2022.10\(315\).32-43](https://doi.org/10.36273/2076-9555.2022.10(315).32-43)
- Леонтєва, І. В. (2019). Педагогічний кейс як засіб розвитку критичного мислення майбутніх викладачів. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка*, 32, 29–38. <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2019.32.4>
- Настенко, Л., & Сverdлик, З. (2017, Травень 18–21). *Формування професійної компетентності майбутніх фахівців з документознавства та інформаційної діяльності*. Інформація, комунікація, суспільство 2017: міжнародна наукова конференція ІКС-2017, Львів, 342–343. <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/29738>
- Семко, Л. (2018). Вивчення інформатики на основі компетентнісного підходу. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, 169, 132–136. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/713548/1/stattya%20Kropivnuzkiy%202018.pdf>
- Сидоренко, А. (2018). Розвиток форм інтенсифікації підготовки фахівців бібліотечної справи в умовах соціальних трансформацій (друга половина ХХ ст. — ХХІ ст.). *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*, 4, 35–42. <https://doi.org/10.32461/2409-9805.4.2018.169976>
- Харламова, Л. (2024). Кейс-метод у вивченні інформатики. В *Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти: збірник наукових статей* (с. 184–188). http://www.soippo.edu.ua/images/Конференції_Проекти_Гранти/Конференції/2024/Збірник_конференції_28_травня_2024%201%201.pdf#page=184
- Abildinova, G., Sembayev, T., & Mukhtarkyzy, K. (2024). Enhancing computer science education: student insights on active learning and digital integration. *World Transactions on Engineering and Technology Education*, 22 (4), 299–305. [http://www.wiete.com.au/journals/WTE&TE/Pages/Vol.%2022,%20No.4%20\(2024\)/10-Abildinova-G.pdf](http://www.wiete.com.au/journals/WTE&TE/Pages/Vol.%2022,%20No.4%20(2024)/10-Abildinova-G.pdf)

- Der Ministerpräsident — Staatskanzlei. (2024, April 3). *Einstieg in den Umstieg: Schleswig-Holstein setzt auf einen digital souveränen IT-Arbeitsplatz in der Landesverwaltung*. https://www.schleswig-holstein.de/DE/landesregierung/ministerien-behoerden/I/Presse/PI/2024/CdS/240403_cds_it-arbeitsplatz.html
- Saunders, M. (2024, April 4). German state moving 30,000 PCs to LibreOffice. *LibreOffice*. <https://blog.documentfoundation.org/blog/2024/04/04/german-state-moving-30000-pcs-to-libreoffice/>

References

- Bilushchak, T. M. (2022). *Applied informatics*. Rastr-7. [In Ukrainian].
- Demeshko, I. (2016). Application of innovative methodology in the course “Information and analytical activities”. *Naukovi zapysky KDPU. Serii: Pedahohichni nauky*, 147, 57–62. <https://dspace.cusu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a4bf53ba-3cc8-41d3-9041-7795dd0b1f06/content>. [In Ukrainian].
- Yermolaieva, H. A. (2018). *Using the case method in training future information specialists. Derzhava ta rehiony. Serii: Sotsialni komunikatsii*, 1 (33), 179–183. http://www.zhu.edu.ua/journal_cpu/index.php/der_sc/article/viewFile/629/593. [In Ukrainian].
- Komova, M. V., Myna, Zh. V., Bilushchak, T. M., & Petrushka, A. I. (2022). Interdisciplinary integration as an element of educational quality management. *Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia*, 2, 93–100. <https://doi.org/10.32461/2409-9805.2.2022.263979>. [In Ukrainian].
- Kushnarenko, N., & Solianyuk, A. (2022). Student-centered approach in training specialists in the field of document studies. *Visnyk Knyzhkovoï palaty*, 10, 32–43. [https://doi.org/10.36273/2076-9555.2022.10\(315\).32-43](https://doi.org/10.36273/2076-9555.2022.10(315).32-43). [In Ukrainian].
- Leontieva, I. V. (2019). Pedagogical case as a means of developing critical thinking in future teachers. *Pedahohichna osvita: teoriia i praktyka. Psykholohiia. Pedahohika*, 32, 29–38. <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2019.32.4>. [In Ukrainian].
- Nastenko, L., & Sverdlyk, Z. (2017, May 18–21). Formation of professional competence of future specialists in document studies and information activities. *Information, Communication, Society 2017: International Scientific Conference ICS-2017*, Lviv, 342–343. <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/29738>. [In Ukrainian].
- Semko, L. (2018). Studying computer science based on a competency-based approach. *Naukovi zapysky. Serii: Pedahohichni nauky*, 169, 132–136. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/713548/1/stattya%20Kropivnuzkiy%202018.pdf>. [In Ukrainian].
- Sydorenko, A. (2018). Development of forms of intensification of training of library specialists in conditions of social transformations (second half of the XX century — XXI century). *Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia*, 4, 35–42. <https://doi.org/10.32461/2409-9805.4.2018.169976>. [In Ukrainian].

- Kharlamova, L. (2024). Case method in the study of computer science. In *Innovatsiini tekhnologii rozvytku osobystisno-profesiinoi kompetentnosti pedahohiv v umovakh pisladyplomnoi osvity: zbirnyk naukovykh statei* (pp. 184–188). http://www.soippo.edu.ua/images/Конференції_Проекти_Гранти/Конференції/2024/Збірник_конференції_28_травня_2024%201%201.pdf#page=184. [In Ukrainian].
- Abildinova, G., Sembayev, T., & Mukhtarkyzy, K. (2024). Enhancing computer science education: student insights on active learning and digital integration. *World Transactions on Engineering and Technology Education*, 22 (4), 299–305. [http://www.wiete.com.au/journals/WTE&TE/Pages/Vol.%2022,%20No.4%20\(2024\)/10-Abildinova-G.pdf](http://www.wiete.com.au/journals/WTE&TE/Pages/Vol.%2022,%20No.4%20(2024)/10-Abildinova-G.pdf). [In English].
- Der Ministerpräsident — Staatskanzlei. (2024, April 3). *Einstieg in den Umstieg: Schleswig-Holstein setzt auf einen digital souveränen IT-Arbeitsplatz in der Landesverwaltung*. https://www.schleswig-holstein.de/DE/landesregierung/ministerien-behoerden/1/Presse/PI/2024/CdS/240403_cds_it-arbeitsplatz.html. [In German].
- Saunders, M. (2024, April 4). German state moving 30,000 PCs to LibreOffice. *LibreOffice*. <https://blog.documentfoundation.org/blog/2024/04/04/german-state-moving-30000-pcs-to-libreoffice/>. [In English].

Надійшла до редколегії 06.09.2024